

Inhoudstafel

INLEIDING	2
DEEL 1 INFORMATIEF GEDEELTE	8
INLEIDING: ANALYSE VAN DE RUIMTELIJKE CONTEXT	11
HOOFDSTUK I: SITUERING & GESCHIEDENIS	12
HOOFDSTUK II: PLANNINGSCONTEXT & STUDIES	18
HOOFDSTUK III: RUIMTELIJKE OPBOUW IN DEELSTRUCTUREN	64
HOOFDSTUK IV: RUIMTELIJKE OPBOUW IN SYSTEMEN	124
HOOFDSTUK V: SYNTHESE & TAAKSTELLING	142
DEEL 2 RICHTINGGEVEND GEDEELTE	147
HOOFDSTUK I: VISIE OP DE GEWENSTE RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	149
HOOFDSTUK II: GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR	160
HOOFDSTUK III: ONTWIKKELINGSPERSPECTIEVEN VOOR DEELSTRUCTUREN	170
DEEL 3 BINDEND GEDEELTE	250

INLEIDING

Ruimtelijk Structuurplan stad Turnhout

Structuurplanning als manier van werken

Structuurplanning is belangrijk. Dat is in Vlaanderen hoe langer hoe duidelijker. Daar twijfelt nog nauwelijks iemand aan. De kwaliteit van het leven hangt namelijk voor een groot stuk af van **de manier waarop wij omgaan met de ruimte**, waar wij wonen, werken en ons ontspannen. Zo eenvoudig is het.

Structuurplanning gebeurt echter nooit in het luchtledige. Het gaat niet om abstracte doelstellingen, maar het proces vertrekt van de realiteit en van concrete problemen die zich voordoen. Daarbij vormen de technische en financiële haalbaarheid belangrijke randvoorwaarden.

Toch betekent structureel werken in de allereerste plaats nadenken over de 'lange termijn'. Waar wil Turnhout eigenlijk naartoe? Die lange termijnvisie is immers de toetssteen voor de beslissingen die het beleid -hoe dan ook- soms op heel korte termijn moet nemen.

Bovendien is een structuurplan alleen maar haalbaar als de voorstellen die erin staan maatschappelijk geaccepteerd worden. En om dat te bereiken is er een samenwerking nodig tussen planners, politici, administratie, ontwerpers en bevolking.

Structuurplanning bewandelt dus voortdurend en tegelijkertijd **drie sporen**:

- spoor 1: bouwt een lange termijnvisie op
- spoor 2: behandelt concrete knelpunten vanuit het toetskader van die lange termijnvisie
- spoor 3: werkt emancipatorisch door alle betrokken partijen er ook effectief bij te betrekken.

Een overzicht van het proces

In de **Intentienota**, door de gemeenteraad goedgekeurd in februari 1997, is de aanpak en werkwijze om tot een gemeentelijke structuurplanning voor Turnhout te komen, verduidelijkt. Het doel en het belang van structuurplanning zijn in dat document aangetoond. Daarnaast zijn er, als aanzet tot discussie zeven thema's afgebakend:

- Rol en positionering van Turnhout
- Betekenis van de open ruimte
- Wonen in Turnhout
- Voorzieningen
- Economische rol van Turnhout
- Mobiliteit
- Strategische projecten

De **Startnota** vormde een tweede stap in het structuurplanningsproces. Het rapport gaf een duidelijk overzicht van de bestaande situatie (hoe ziet Turnhout er vandaag uit?) en onderzocht systematisch hoe die (ruimtelijke) ontwikkeling van Turnhout tot stand is gekomen. Aan de ene kant bevat deze nota dus een soort inventaris van zoveel mogelijk relevante gegevens, samengebracht in de **bestaande ruimtelijke structuur**. Aan de andere kant probeerde ze daardoor meteen de problemen en kwaliteiten van Turnhout in kaart te brengen, vanuit de ruimtelijke invalshoek. Op die manier gaf deze nota een eerste aanzet voor de bespreking van de ruimtelijke structuur die Turnhout voor zichzelf in de toekomst wenst, op basis van informatie over de ruimtelijke elementen die het reilen en zeilen van Turnhout bepalen.

Deze **Startnota** van het Gemeentelijk Structuurplan van Turnhout is in 1999 aanvaard door de gemeenteraad en in een structureel overleg besproken met de hogere overheid. Samen met de opmerkingen vanuit de provincie en het Vlaams gewest, vormde deze nota de basis voor de verdere uitwerking van het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan Turnhout.

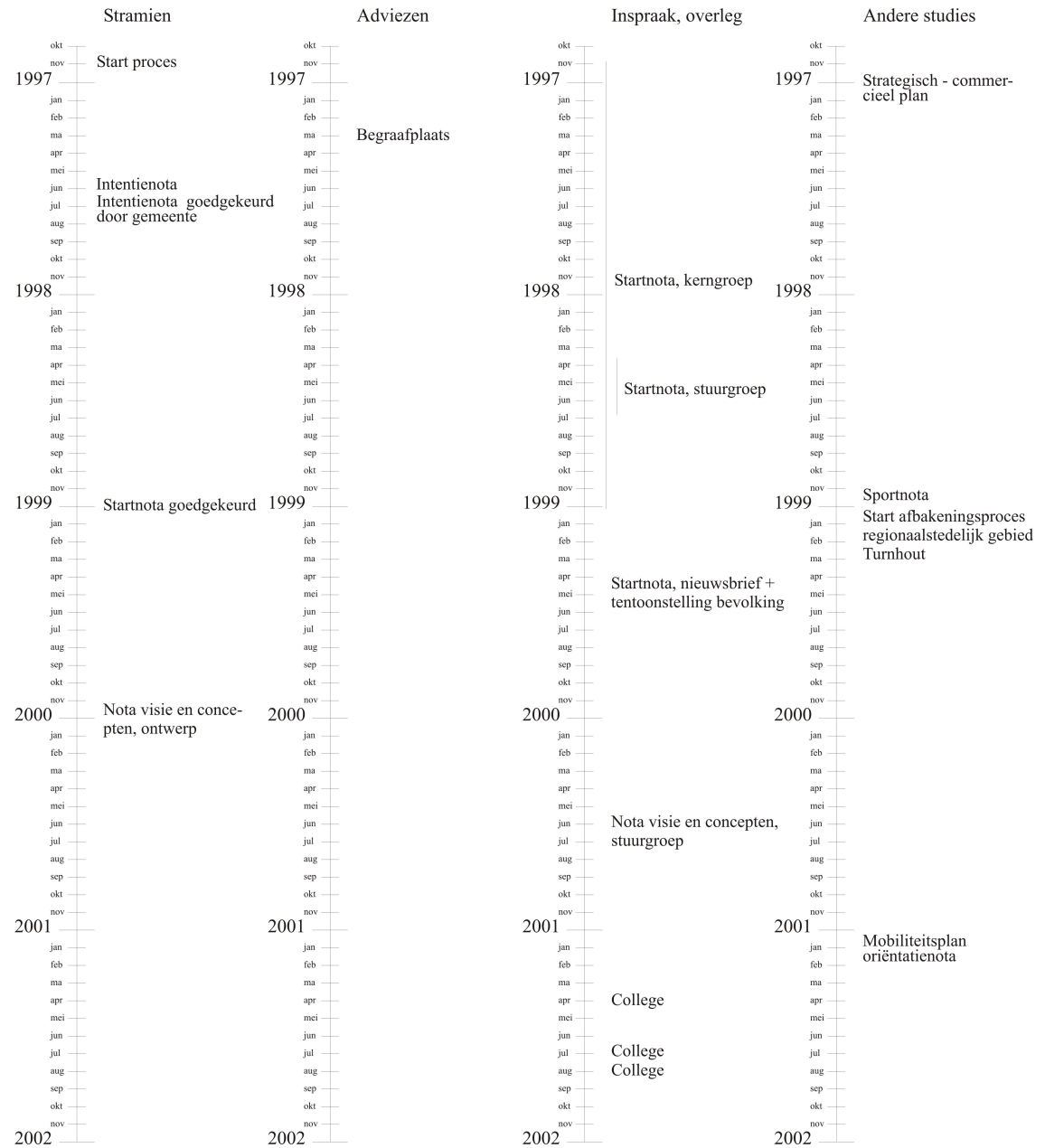
Na een eerste versie van voorontwerp, daterend van december 2001, dat informeel nog eens besproken werd met de provinciale diensten, werd het document aangepast. Omwille van het proces van de 'Afbakening van het regionaalstedelijk gebied Turnhout' lag het structuurplan even in de kast. In het voorjaar van 2003 werd het proces een eerste maal terug opgestart en werd een nieuw voorontwerp opgemaakt. Dit werd aan de gemeente bezorgd ter nazicht. De laatste info werd toegevoegd in september 2005, in het voorontwerp dat voor structureel overleg werd opgestuurd naar de hogere overheden. Eind maart 2006 vond deze plaats.

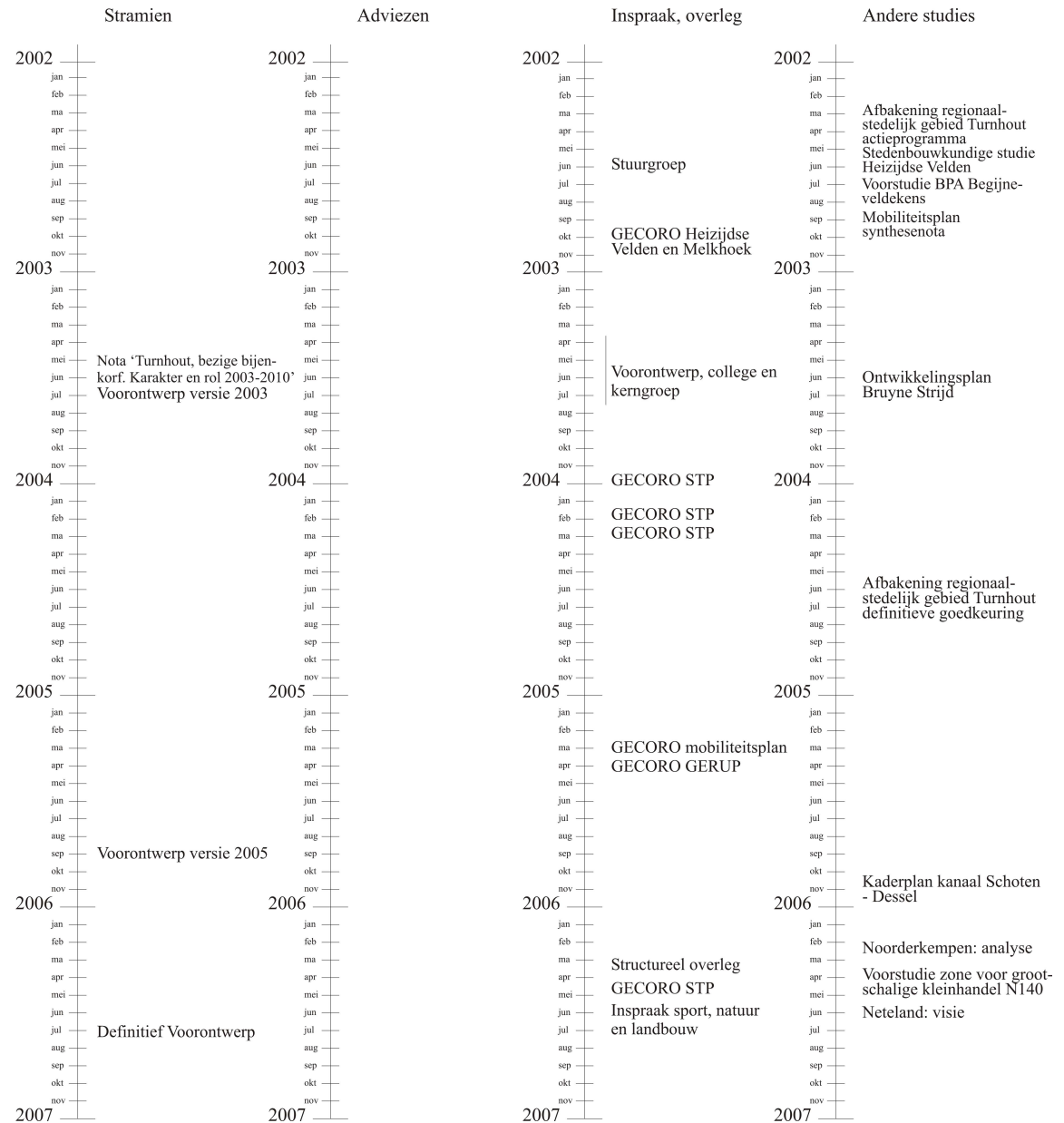
In juli 2006 werd het voorontwerp aangepast aan de opmerkingen die geformuleerd werden tijdens het structureel overleg. Aangepast aan de opmerking die daaruit volgden, ligt het **Definitief Voorontwerp Ruimtelijk Structuurplan Turnhout** nu voor. Dit document geeft een globaal overzicht van het hele proces, conform het planningsdecreet en de bijbehorende omzendbrief is het opgedeeld in een informatief, een richtinggevend en een bindend gedeelte.

Gedurende het hele proces werd op regelmatige basis overleg gepleegd zowel met een kerngroep, een stuurgroep en het college. De stuurgroep bestond uit de verschillende gemeenteraadsfracties, de stedelijke raden (landbouwwraad, sportraad, ...), organisaties (UNIZO, De Wielewaal, ABVV, ...), de plaatselijke huisvestingsmaatschappijen, de stedelijke administraties en het studie bureau. De kerngroep bestond uit de schepen Ruimtelijke Ordening en mensen van de dienst Ruimtelijke Ordening.

Het structuurplan werd aan de GECORO voorgesteld in drie sessies, eind 2003, begin 2004. In mei 2006 werden de opmerkingen van het structureel overleg besproken. Daarnaast waren zij nauw betrokken bij het tot stand komen van de verschillende stedenbouwkundige studies (Heijzijdse Velden, Melkhoek, Begijnveldekens), de afbakening van het Regionaalstedelijk Gebied Turnhout en het mobiliteitsplan.

De bevolking werd op de hoogte gehouden via een nieuwsbrief en een tentoonstelling in de Warande rond het structuurplan.

Opbouw van het Voorontwerp Ruimtelijk Structuurplan Turnhout

Het **informatief gedeelte** beschrijft in hoofdzaak de bestaande ruimtelijke structuur van Turnhout, opgebouwd op basis van verschillende deelstructuren. Dit deel geeft tevens een overzicht van de planningscontext waarmee rekening dient gehouden in de verdere uitwerking van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan.

In het **richtinggevend gedeelte** is de visie uiteengezet, vertaald in de gewenste ruimtelijke structuur, die op zijn beurt nadien uiteengelegd is in verschillende deelstructuren. Voor elk van deze invalshoeken zijn de ontwikkelingsperspectieven beschreven, samen met een concreet actieprogramma. Dit programma geeft aan op welke wijze het gemeentebestuur de komende periode werk wil maken van een boeiende ruimtelijke ontwikkeling in de stad.

Het **bindend gedeelte** gaat nog een stap verder. Het geeft een aantal bindende bepalingen weer, waaraan het bestuur zich ten allen tijde zal houden, het vormt het kader van de ruimtelijke structuur. Op die manier weet de burger voor een aantal cruciale elementen concreet binnen welk kader de ruimtelijke ontwikkeling zal gestuurd worden.

Het nut van structuurplanning

Waarom is het nu zo belangrijk om al die elementen uitvoerig op een rijtje te zetten? Ruimte is een prachtig iets dat mensen mogelijkheden geeft en kansen biedt. Maar ruimte is tegelijkertijd eindig. De ruimte zelf en de draagkracht die deze ruimte heeft, zijn beperkt. Juist daarom komt het er voortaan op aan de ruimte te 'gebruiken' en niet langer te 'verbruiken'. Het moet de bedoeling zijn te komen tot **een duurzame ruimtelijke ontwikkeling**, die de behoeften van de huidige bevolking kan opvangen, zonder de toekomst van volgende generaties in het gedrang te brengen. Het gaat om het beter ruimtelijk organiseren van activiteiten, waardoor zo ook beter kunnen functioneren.

Dat betekent dus niet blind en rigide, louter en alleen maar 'beschermend optreden', maar wel alle beschikbare capaciteiten gebruiken om goede oplossingen te vinden voor de problemen die er nu zijn, of om kansen en opportuniteiten niet onbenut te laten. Daar is dan weer een hoop creativiteit voor nodig.

Ware creativiteit is echter altijd gebaseerd op een grondige kennis van en inzicht in de situatie en op degelijke informatie. Dat is dan ook de bedoeling van het informatieve deel van dit voorontwerp om nu en in de toekomst alle betrokkenen de informatie te geven die ze nodig hebben om na te denken over een nieuw of vernieuwd ruimtelijk beeld voor Turnhout.

Want, ... **'Plannen is eigenlijk niets anders dan een vorm van verstandig handelen'**.